

BLOGI

Blogi: IMF laski taas maailmantalouden ennustetta

Kansainvälinen talous, IMF | 06.10.2015 | Kristiina Karjanlahti

KIRJOITTAJA

Kristiina Karjanlahti

Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) uunituore ennuste maailmantalouden kasvunäkymistä on jälleen kerran edellistä alhaisempi. Ennusteen mukaan maailmantalouden kasvun palautuminen toki jatkuu, mutta on heikkoa ja maantieteellisesti epätasaista. IMF odottaa maailmantalouden kasvavan tänä vuonna 3,1 prosenttia ja ensi vuonna 3,6 prosenttia.

IMF:n näkemyksen mukaan kehittyneiden talouksien kasvu piristyy edelleen maltillisesti, mutta nousevien talouksien kasvu hidastuu. Euroalueella vaimea kasvun palautuminen jatkuu odotetusti. Yhdysvalloissa talouden kehitys on vakaata, joskin kevään ennustetta hitaampaa. Erityisesti nousevien ja raaka-aineita vievien maiden näkymät ovat heikentyneet. Viime vuosien pääomavirtojen voimistama noususuhdanne on nousevissa talouksissa hiipumassa, valuuttakurssit ovat laskussa sekä rahoitusolot kiristymässä.

Viime kuukausien markkinaturbulenssista huolimatta IMF:n näkemys Kiinan talouden kehityksestä ei ole muuttunut. Sen sijaan Kiinan hidastuneen kasvun heijastevaikutukset maailmantalouteen ja erityisesti muihin nouseviin maihin ovat olleet aiemmin arvioitua voimakkaampia. Tämä näkyy raaka-aineiden hintojen kehityksessä sekä maailmankaupan hidastumisena. Esimerkiksi Brasilian talouden odotetaan supistuvan kolme prosenttia kuluvana vuonna, mikä on kaksi prosenttiyksikköä alle IMF:n kevään ennusteen. Koko Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kasvu jää tänä vuonna lievästi negatiiviseksi. Myös Saharan etelänpuoleisen Afrikan kasvun odotetaan hidastuvan aiemmasta yli viiden prosentin lukemasta 3,8 prosenttiin vuonna 2015.

Riskit ennustettua heikompaan kasvuun ovat IMF:n mukaan voimistuneet. Tämä on seurausta rahoitusmarkkinoiden heilahtelun kasvusta, raaka-aineiden hintojen laskusta sekä nousevien

talouksien valuuttakurssien heikentymisestä. USA:n lähestyvä koronnosto on osaltaan painanut nousevien talouksien valuuttakursseja sekä johtanut nouseviin talouksiin suuntautuneiden pääomavirtojen hidastumiseen.

Pitkittynyt maailmantalouden heikko kasvu viittaa pysyvämpiin kasvua hidastaviin tekijöihin. Erittäin kevyestä raha- ja finanssipolitiikasta huolimatta kehittyneissä talouksissa kasvu on ollut finanssikriisistä lähtien vaatimatonta ja nousevissa talouksissa se on hidastunut jo viisi vuotta peräkkäin. IMF on jokaisena viimeisenä neljänä vuotena joutunut laskemaan maailmantalouden kasvuennustettaan. Ennuste vuodelle 2015 on nyt 1,6 prosenttiyksikköä heikompi kuin IMF ennusti vuonna 2011 (ks. taulukko). Näkymät etenkin nousevien talouksien osalta ovat heikentyneet merkittävästi. Vuoden 2015 kasvuennuste nouseville ja kehittyville talouksille oli vuonna 2011 lähes kolme prosenttiyksikköä uusinta ennustetta korkeampi. Kehittyneiden talouksien osalta ennuste on noin puoli prosenttiyksikköä heikompi.

Taulukko.

World Economic Outlook (WEO) -ennuste, syksy 2015 (WEO-ennuste, kevät 2011)					
BKT-kasvu %	1997–2006 keskiarvo	2014 toteutunut	2015 ennuste	2016 ennuste	2020 ennuste
Maailmantalous	4,0	3,4 (4,6)	3,1 (4,7)	3,6 (4,7)	4,0
Kehittyneet taloudet	2,8	1,8 (2,5)	2 (2,4)	2,2 (2,4)	1,9
Nousevat ja kehittyvät taloudet	5,4	4,7 (6,7)	4,0 (6,7)	4,5 (6,8)	5,3
Euroalue	2,3	0,9 (1,9)	1,5 (1,8)	1,6 (1,7)	1,6

Lähde: IMF.

Tällä hetkellä nousevissa ja kehittyvissä talouksissa ulkoisen ympäristön heikkeneminen kasvattaa riskejä ja heikentää kasvua. Nousevien talouksien kasvun odotetaan kuitenkin piristyvän jo ensi vuonna, kun suhdannetilanteen odotetaan paranevan esim. Brasiliassa ja Venäjällä. Myös nopeammin kasvavien talouksien kuten Kiinan ja Intian osuus maailmantaloudesta kasvaa edelleen ja pidemmällä aikavälillä nousevat taloudet tulevat edelleen olemaan merkittävimpiä maailmantalouden kasvumoottoreita.

Etenkin kehittyneissä talouksissa rakenteelliset tekijät painavat pidemmän aikavälin kasvua.

Tuottavuuden heikko kehitys on merkittävin tekijä kehittyneiden maiden odotettua vaimeamman kasvun taustalla. IMF:n arvion mukaan suurin yksittäinen selittävä tekijä heikon tuottavuuden taustalla on finanssikriisin perintönä jäänyt investointien vähäisyys. Lisäksi korkeat velkatasot ja rahoitussektorin heikkoudet vaimentavat kasvua. Muita mahdollisia tekijöitä ovat hitaampi inhimillisen pääoman kasvu, BKT:n painottuminen enenevässä määrin palvelusektoreille sekä 2000-luvun alussa ICT-tekniologian kautta saadun tuottavuuslisäyksen hiipuminen etenkin USA:ssa. Myös väestön ikääntymisen vaikutukset näkyvät monien kehittyneiden maiden kasvussa.

Viiden vuoden ennustehorisontilla päästään IMF:n mukaan finanssikriisiä edeltäneeseen neljän prosentin maailmantalouden kasvuun. Ennusteessa vuodelle 2020 odotetaan nousevien ja kehittyvien maiden kasvun palautuvan yli viiteen prosenttiin. Kehittyneiden maiden kasvu taas jää melkein prosenttiyksikön heikommaksi verrattuna finanssikriisiä edeltäneeseen aikaan.

Asiasanat

ennuste, IMF, maailmantalous